

Bjørn Elmquist (RV):

Vi mærker det alle, og som tiden går, vil vi være stadig færre, der har en personlig erindring om besættelsestiden. Selv de, der oplevede tiden dengang, kan nu og da have svært ved at huske alle detaljerne. Vi er i dag her i Folketinget et fåtal, som selv levede dengang, og i hvert fald et fåtal, som spillede en aktiv rolle.

Folketinget var sammen med Landstinget en ganske central instans dengang og havde naturligvis indflydelse på det forløb, som kom, på godt og ondt. Det var svære beslutninger, der skulle træffes. Jeg tror, at alle vi, der sidder i Folketinget i dag, nu og da tænker: »Det er en svær beslutning, det her«, men hvis vi havde været med dengang, så havde der nok været mange beslutninger, der var endnu sværere at træffe.

Jeg tror, man må fastslå, at det gik på kryds og tværs både i befolkningen og i Folketinget og Landstinget. Det gjaldt tiden under besættelsen, og det gjaldt tiden efter besættelsen med retsopgøret. Vi kan jo se af den offentlige debat, som i disse dage blomstrer i fuldt flor – heldigvis, for vi skal ikke glemme disse ting – at der måske var mange, der handlede ud fra bestemte motiver og meget forskellige motiver; men jeg tror nu nok, at langt størsteparten handlede, som de mente det var klogest, i et forsøg på at skaffe Danmark og befolkningen igennem besættelsen, igennem den svære tid, på den mest forsvarlige vis, men samtidig også med et meget, meget stort hensyn til at bevare friheden og med tanke på eftertiden. For det var jo det, som også lå alle på sinde: Hvordan skal vi klare os, den dag krigen er overstået?

Der er draget mange konklusioner af Anden Verdenskrig, og nogle af dem peger jo flot fremad. Det gælder det internationale samarbejde. Det er det samarbejde, vi står midt i i dag – hvor det europæiske nok er det, der er mest ambitiøst og rækker videst frem, og som jo udmærker sig derved, at det også omfatter det land, der startede Anden Verdenskrig, Tyskland.

Jeg har boet i udlandet i syv år, i Belgien og Holland, som jo blev ramt endnu hårdere end Danmark af krigen, for den gik igennem landene et par gange – for Belgiens vedkommende sågar fire gange – og dér opererer man med edderkoppespindsteorien, som siger, at det væsentligste argument for at lade det europæiske samarbejde gå så vidt, som det gør og bør gå, er, at vi spinder os ind i et fint net af samar-

bejde, et net, der er så fint, at vi til sidst ikke længere kan skelne mellem vores interesser og naboens interesser; og netop belgiere og hollændere har jo en særlig baggrund for at tænke så – med naboen, der ligger lige øst for dem.

Fra Det Radikale Venstre er vi glade for at kunne deltage i beslutningen i dag om denne hædersgave. Vi kan ikke takke i penge; hædersgaven kan være stor, den kan være lille, uanset hvor stor den blev, måtte det alene blive et symbol som tak for det, nogle mennesker modigt og i lang tid imod strømmen – det skal der ikke herske tvivl om heller – holdt fast ved.

Men det er med disse begivenheder som med et landskab: Når man står midt i det, kan man se alle detaljerne, alle bjergtoppene, alle hulningerne, alle dalene; efterhånden som toget bevæger sig igennem tidens landskab, tager det sig så dejlig enkelt ud i bagklogskabens lys.

Bruno Jerup (EL):

Enhedslisten anbefaler at stemme for forslaget.

Erhard Jakobsen (CD):

Jeg behøver vel ikke at sige, at Centrum-Demokraterne naturligvis med glæde og med taknemmelighed stemmer for forslaget, som det ligger her, om en hædersgave til dem, vi aldrig kan hædre nok, fordi ingen nok så stor hæder kan opveje de tab, som de mennesker har lidt, men vores gave er jo ikke af den grund mindre velment.

Alligevel vil jeg tillade mig at være lige så utraditionel, som repræsentanten for Enhedslisten var det i sit indlæg. Jeg vil gerne tillade mig at minde om, hvad det var, der skete den 4. maj. Der skete det, at vi fik meddelelse om, at Montgomery havde meddelt, at de tyske tropper havde nedlagt våbnene. Det er jo det, vi fejrer.

Med al respekt for vore frihedskæmpere – og den skal vi have – må vi altså ikke glemme alt det, der også skete. Derfor skal der også i dag herfra, synes jeg, fra det danske Folketings talerstol lyde meget, meget anerkendelse til dem, der udefra ydede et bidrag, som nok også er værd at tænke på. Det formindsker ikke frihedskæmpernes betydning og deres indsats.

Og så lige én ting til: Jeg var ikke noget særligt som politiker i de år – det troede jeg selv, men det troede de andre ikke – og derfor havde jeg ikke nogen plads, hvor jeg på afgørende måde kunne medvirke, men jeg bliver nødt til at tilstå, at på alle de møder, hvor jeg har mødt alle